P9_TA(2023)0014

Položaj novinara u Maroku, posebno slučaj Omara Radija

Rezolucija Europskog parlamenta od 19. siječnja 2023. o položaju novinara u Maroku, posebno o slučaju Omara Radija (2023/2506(RSP))

(2023/C 214/09)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir članak 144. stavak 5. i članak 132. stavak 4. Poslovnika,

A. budući da je neovisni istraživački novinar Omar Radi izvještavao o prosvjedima pokreta Hirak i korupcijskim skandalima, da je pritvoren od srpnja 2020. te da je u srpnju 2021. osuđen na šest godina zatvora na temelju izmišljenih optužbi za špijunažu i optužbi za silovanje; budući da je u ožujku 2022. ta presuda potvrđena u žalbenom postupku; budući da su prekršena brojna jamstva pravičnog postupka, što je suđenje učinilo nepravednim i pristranim; budući da su ta kršenja uključivala produljeni pritvor prije suđenja bez opravdanja u trajanju jedne godine te pristup njegovu spisu i dvama ključnim svjedocima obrane, koji su spriječeni da se pojave na sudu; budući da je podnio žalbu kasacijskom sudu; budući da su mu Reporteri bez granica dodijelili Nagradu za slobodu medija za 2022.;

B. budući da je novinar Taoufik Bouachrine pritvoren od veljače 2018. i, nakon žalbenog postupka, u rujnu 2021. osuđen na 15 godina zatvora zbog optužbe za spolna kaznena djela; budući da je u slučaju Soulaimana Raissounija, kojem je u veljači 2022. izrečena petogodišnja zatvorska kazna za spolna kaznena djela, došlo do velikih kršenja jamstava pravičnog postupka;

C. budući da se stanje slobode medija u Maroku stalno pogoršava te je prema Svjetskom indeksu slobode medija za 2022. ta zemlja pala na 135. mjesto; budući da su brojni novinari, kao što je Ignacio Cembrero, bili pod digitalnim nadzorom, bili zastrašivani i sudski uznemiravani te osuđeni na dugotrajne zatvorske kazne, kao u slučaju Maatija Monjiba;

D. budući da su 2020. Reporteri bez granica izrazili zabrinutost posebnom izvjestitelju UN-a za nasilje nad ženama i djevojčicama u vezi sa zlouporabom optužbi za seksualno zlostavljanje radi diskreditiranja novinara, što je zabrinjavajuća praksa koju su također osudile feministička organizacija Khmissa i Marokansko Udruženje za ljudska prava;

1. apelira na marokanske vlasti da poštuju slobodu izražavanja i slobodu medija, da zatvorenim novinarima, posebno Omaru Radiju, Soulaimanu Raissouniju i Taoufiku Bouachrineu osiguraju pošteno suđenje sa svim jamstvima za pravičan postupak, kao i njihovo trenutačno privremeno puštanje na slobodu, te da se okonča uznemiravanje svih novinara, njihovih odvjetnika i obitelji; potiče vlasti da ispune svoje međunarodne obveze u pogledu ljudskih prava u skladu sa Sporazumom o pridruživanju između EU-a i Maroka;

2. oštro osuđuje zlouporabu navoda o seksualnom zlostavljanju kako bi se novinare odvratilo od izvršavanja njihovih dužnosti; smatra da se tom zlouporabom ugrožavaju prava žena;

3. duboko je zabrinut zbog navoda da su marokanske vlasti korumpirale izabrane zastupnike u Europskom parlamentu; poziva na primjenu istih mjera koje se primjenjuju na predstavnike Katara; ponovno ističe svoju predanost potpunom istraživanju i rješavanju slučajeva korupcije u kojima sudjeluju zemlje izvan EU-a koje žele kupiti utjecaj u Europskom parlamentu;

4. ističe da u svojoj Rezoluciji od 15. prosinca 2022. poziva na osnivanje posebnog odbora zaduženog za utvrđivanje mogućih nedostataka u pravilima Europskog parlamenta o transparentnosti, integritetu i korupciji te za davanje prijedloga za reforme;

5. apelira na marokanske vlasti da prekinu nadzor novinara, među ostalim putem špijunskog softvera Pegasus NSO-a, te da donesu i provedu zakonodavstvo za njihovu zaštitu; potiče države članice EU-a da prestanu izvoziti tehnologiju nadzora u Maroko u skladu s Uredbom EU-a o dvojnoj uporabi;

6. poziva da se odmah i bezuvjetno oslobodi finalist Nagrade Saharov za 2018. Naser Zefzafi; poziva na oslobađanje svih političkih zatvorenika; osuđuje kršenje prava mirnih prosvjednika i aktivista u dijaspori; osuđuje manjkave sudske procese i osude 43 prosvjednika pokreta Hirak, kao i njihovo mučenje u zatvoru;

7. poziva EU i države članice da nastave skretati pozornost marokanskih vlasti na slučajeve pritvorenih novinara i zatvorenika savjesti te da prisustvuju njihovim suđenjima; poziva EU da iskoristi svoj utjecaj za konkretna poboljšanja stanja ljudskih prava u Maroku;

8. nalaže svojoj predsjednici da da ovu Rezoluciju proslijedi potpredsjedniku Komisije / Visokom predstavniku Unije za vanjske poslove i sigurnosnu politiku, Vijeću, Komisiji, vladama i parlamentima država članica, te vladi i parlamentu Maroka.